

บทที่ 7

พิธีการและขั้นตอนเอกสารประกันภัย

เค้าโครงเรื่อง

ความสำคัญของการประกันภัย กรรมวิธีการประกันภัย เอกสารประกันภัย เช่น
กรมธรรม์ประกันภัย หนังสือรับรองการประกันภัย การประกันภัยทางทะเล การ
ประกันภัยสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออก การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

สาระสำคัญ

1. ความสำคัญของการประกันภัย
2. กรรมวิธีการประกันภัย
3. เอกสารประกันภัย
  - 3.1 กรมธรรม์ประกันภัย
    - 3.1.1 ประเภทของกรมธรรม์ประกันภัย
    - 3.1.2 ชนิดของกรมธรรม์ประกันภัย
  - 3.2 หนังสือรับรองการประกันภัย
4. การประกันภัยทางทะเล
  - 4.1 ประเภทของกรมธรรม์ประกันภัยทางทะเล
  - 4.2 ขั้นตอนของการประกันภัยทางทะเล
  - 4.3 ผู้รับภาระการประกันภัย
5. การประกันภัยสินค้านำเข้าและส่งออก
  - 5.1 การประกันภัยสินค้านำเข้า
  - 5.2 การประกันภัยสินค้าส่งออก
6. การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน
  - การปฏิบัติในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ให้เห็นความสำคัญของการประกันภัยในการทำธุรกิจระหว่างประเทศเพื่อลดการเสี่ยงภัยต่างๆ โดยเฉพาะสินค้าที่เกิดความเสียหายได้ง่าย
2. เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับ กรรมวิธีการประกันภัย เอกสารประกันภัย การประกันภัยทางทะเล
3. ให้มีความรู้และความเข้าใจประกันภัยสินค้านำเข้าและส่งออกมากขึ้น
4. มีความรู้ความสามารถในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

ความนำ

การค้าระหว่างประเทศมีความเสี่ยงภัยเช่นความเสียหายหรือสูญหายที่อาจเกิดขึ้นได้จากการขนส่งสินค้าจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ความเสี่ยงภัยดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ผู้ผลิต ผู้รับขนส่ง ธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น ดังนั้นการประกันภัยขนส่งสินค้า (ทางบก ทะเล อากาศและไปรษณีย์ภัณฑ์)ตามเงื่อนไขข้อตกลง จึงเป็นการกระจายความเสี่ยงภัยไปให้บริษัทประกันภัย โดยทำสัญญาให้ผู้รับประกัน ได้ค่าชดเชยเมื่อสินค้าเสียหายหรือสูญหายและผู้เอาประกันภัยเป็นผู้จ่ายค่าเบี้ยประกันภัย

ความสำคัญของการประกันภัย

การประกันภัยสินค้าเป็นการคุ้มครองความเสี่ยงภัยต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้กับการขนส่งสินค้าทุกประเภท เนื่องจากการค้าระหว่างประเทศมีผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ซื้อ ผู้ขาย ผู้รับขนส่ง ธนาคารพาณิชย์และผู้ผลิตสินค้า เป็นต้น ดังนั้นการประกันภัยจึงสร้างความมั่นใจให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องเมื่อสินค้าเสียหายหรือสูญหาย ผู้รับประกันจะได้รับค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัย นอกจากนี้กรมศุลกากรยังใช้ CIF (Cost Insurance and Freight) เป็นฐานคำนวณเพื่อจัดเก็บภาษีอากรอีกด้วย

กรมธรรม์ขนส่งสินค้าได้สร้างความมั่นใจให้กับธนาคารพาณิชย์ซึ่งได้สำรองจ่ายค่าสินไหมทดแทนผู้ซื้อ ไปก่อน เนื่องจากตามปกติผู้ขายจะปฏิบัติกับผู้ซื้อตามสัญญาขายและเงื่อนไขข้อตกลง

โดยผู้ขายรับเงินค่าสินค้าจากธนาคารผู้รับเลตเตอร์ออฟเครดิต (L/C) ในประเทศผู้ขายก่อน การประกันภัยขนส่งสินค้ามีความสำคัญเมื่อสินค้าเสียหายหรือสูญหายก่อนการส่งมอบสินค้าให้ผู้ซื้อหรือผู้รับขนส่งสินค้า ผู้ซื้อสินค้าสามารถเรียกค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัย เพื่อชำระคืนค่าสินค้าให้แก่ธนาคารซึ่งได้สำรองจ่ายไปให้ก่อน

กรรมวิธีการประกันภัย

บริษัทและเอกชนมีวิธีคุ้มครองตัวเองจากความเสียหาย เช่น สินค้าชำรุดสูญหายหรือเกิดภัยพิบัติเป็นต้น โดยการเอากรมธรรม์ประกันภัยซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต กรรมวิธีประกันภัยตามปกติมีดังนี้

บริษัทหรือเอกชนที่ต้องการประกันภัยกรอกแบบฟอร์ม ขอเอาประกันแจ้งให้บริษัทประกันภัยทราบว่าต้องการประกันภัยสินค้าประเภทใด เงินเอาประกันมูลค่าเท่าใด ระยะเวลาประกันภัย เงื่อนไขของการประกันภัย ผู้ทำประกันยื่นหลักฐานคือ (1) Bill of Lading (B/L) หรือ Air Waybill (2) ใบ Invoice (3) สำเนา Letter of Credit (ถ้ามี)

เอกสารประกันภัย

การค้าระหว่างประเทศนิยมใช้เอกสารประกันภัยเพื่อให้การคุ้มครองความเสียหายหรือสูญหาย ซึ่งเกิดขึ้นจากการขนส่งระหว่างประเทศเพื่อส่งมอบสินค้าให้กับผู้ซื้อ เอกสารประกันภัยจำแนกเป็นประเภทใหญ่ได้ 2 ประเภทคือ

1. **กรมธรรม์ประกันภัย (Insurance Policy)** การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศมีความเสี่ยงภัยต่อความเสียหายหรือความสูญเสียดังกล่าวที่เกิดขึ้นได้ในระหว่างเดินทาง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบพาณิชย์เป็นต้น การประกันภัยขนส่งสินค้าจึงเป็นการโอนความเสี่ยงจากภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศไปสู่บุคคลอื่นหรือบริษัทประกันภัย โดยผู้เอาประกันได้จ่ายชำระเบี้ยประกันให้เป็นสิ่งตอบแทนเมื่อสินค้าเสียหายหรือสูญหาย กรมธรรม์ประกันภัยเป็นหลักฐานให้ผู้รับประกันสามารถเรียกค่าสินไหมทดแทนตามเงื่อนไขความคุ้มครองที่ได้ทำประกันภัยไว้

เนื่องจากการประกันภัยสินค้าส่วนใหญ่ได้ใช้เงื่อนไขของการประกันภัยทางทะเล (Marine Policy) เป็นประเพณีปฏิบัติทางการค้า วงเงินเอาประกันโดยทั่วไปสามารถเพิ่มได้จากมูลค่าจริงของสินค้าได้ไม่เกินร้อยละ 10 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือวงเงินเอาประกันมียอดสูงสุดร้อยละ 110 ของราคาสินค้าตามใบกำกับสินค้า จุดประสงค์เพื่อให้คุ้มกับค่าใช้จ่าย กำไรเบื้องต้นและค่าขนส่งต่างๆ ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ เช่น สินค้าสูญหายหรือเสียหายเป็นต้น ซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องจ่ายค่าเบี้ยประกันสูงสำหรับการเลือกวงเงินประกันภัยยอดสูงสุด เหตุผลคือตามหลักประกันภัยจะไม่ยอมให้มีการประกันภัยสูงกว่าความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจริง เพื่อป้องกันมิให้มีการแสวงหากำไรเกินควรจากการประกันภัย

ประเภทของกรมธรรม์ประกันภัย กรมธรรม์ประกันภัยจำแนกเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. กรมธรรม์ประกันภัยแบบครอบคลุมภัยทุกอย่างที่เกิดขึ้น (All Risks) เงื่อนไขของกรมธรรม์ให้การคุ้มครองภัยรวมถึงภัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ ภัยทุกประเภทที่อาจเกิดขึ้นได้จากปัจจัยภายนอกและเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดหมายซึ่งอาจเกิดขึ้นในระหว่างการขนส่ง เช่น ภัยจากการลักขโมย การจัดแะ สินค้าขาดหายไม่ครบถ้วน การนัดหยุดงาน การจลาจลและภัยสงคราม เป็นต้น เนื่องจากค่าเบี้ยประกันภัยแบบ All Risks สูง ผู้เอาประกันสามารถเลือกซื้อกรมธรรม์อื่นซึ่งมีค่าเบี้ยประกันภัยต่ำกว่า เช่น การประกันภัยแบบ With Particular Average (WPA หรือ WA ได้) และเพิ่มเติมภัยอันตรายเช่น ภัยจลาจล นัดหยุดงาน การลักขโมย เป็นต้น

2. กรมธรรม์ประกันภัยแบบ Free of Particular Average (F.P.A.) เป็นการให้ความคุ้มครอง

- สินค้าเกิดความเสียหายบางส่วนเช่น ไฟไหม้ เรือถูกปล้น เรือเกยหินโสโครก เรือเกยตื้น เรือชนกัน เรือระเบิด เรือจม เป็นต้น
- สินค้าเสียหายโดยสิ้นเชิงจากภัยธรรมชาติ เช่น พายุ มรสุม
- สินค้าบรรจุก่อนได้รับภัยซึ่งเกิดขึ้นจากการขนส่งสินค้าขึ้นจากเรือ

กรมธรรม์แบบ F.P.A. มีขอบเขตความคุ้มครองและเบี้ยประกันสูงกว่ากรมธรรม์ที่ให้ความคุ้มครองต่อความสูญเสียโดยสิ้นเชิงหรือเสียหายทั้งหมด (Total Loss Only หรือ TLO) ซึ่งถ้าเงื่อนไขการส่งมอบสินค้าไม่ได้ระบุให้ผู้ขายต้องประกันแบบ F.P.A. ผู้ขายนิยมทำประกันภัยแบบ TLO เท่านั้น เนื่องจาก TLO เป็นการประกันภัยคุ้มครองต่ำที่สุดและผู้ขายเสียค่าเบี้ยประกันต่ำสุด

3. ธรรมเนียมประกันภัยแบบ With Particular Average หรือ With Average (W.P.A หรือ W.A) เป็นการคุ้มครองประกันภัยความเสียหายบางส่วนจากภัยธรรมชาติต่างๆ ในการขนส่งทางทะเลและรวมถึงการคุ้มครองความเสียหายต่างๆ ที่กำหนดในธรรมเนียม F.P.A ค่าสินไหมชดเชยกรณีสินค้าเสียหายจากภัยธรรมชาติมากกว่า 3% ของวงเงินเอาประกันดังนั้นธรรมเนียม W.P.A ให้การคุ้มครองภัยขอบเขตกว้างกว่า F.P.A ผู้ซื้อประกันธรรมเนียม W.P.A จึงไม่จำเป็นต้องซื้อแบบ F.P.A อีกเพราะให้ความคุ้มครองที่ดีกว่าและขอบเขตกว้างกว่า

4. ธรรมเนียมประกันภัย ที่ให้ความคุ้มครองความสูญเสียโดยสิ้นเชิงหรือเสียหายทั้งหมด (Total Loss Only หรือ TLO) ได้ระบุเงื่อนไขสินค้าที่สูญเสียโดยสิ้นเชิงหรือเสียหายทั้งหมด จากการขนส่งทางทะเลเท่านั้นบริษัทประกันภัยจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ TLO มีค่าเบี้ยประกันภัยต่ำสุดบริษัทประกันภัยจะไม่รับผิดชอบและไม่ชดใช้ค่าสินไหมกับความเสียหายของสินค้าในกรณีดังต่อไปนี้

- ความบกพร่องในมาตรฐานสินค้า
- ความเสียหาย เช่น ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น สาเหตุจากความล่าช้าในการเดินทาง
- สินค้าเสียหายหรือสูญหายบางส่วน
- สินค้าขาดหายไปตามธรรมชาติสินค้า เช่น สินค้า จากผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม พืชผลเกษตร เป็นต้น

เงื่อนไขการค้าระหว่างประเทศ แบบ CIF (Cost Insurance and Freight) กำหนดให้ผู้ขายเป็นผู้จัดทำประกันภัยที่ครอบคลุมภัยต่ำที่สุดเท่านั้น (ธรรมเนียมที่ให้ความคุ้มครองต่อความสูญเสียโดยสิ้นเชิงหรือเสียหายทั้งหมดหรือ TLO) ถ้าหากผู้ซื้อต้องการค่าสินไหมทดแทนสูง สามารถซื้อธรรมเนียมประเภทอื่นเพิ่มเติมได้

CIF (Cost Insurance and Freight) และ CIP (Carriage and Insurance Paid To) กำหนดให้ผู้ขายเป็นผู้จัดทำประกันภัยที่ครอบคลุมภัยที่ต่ำที่สุดเท่านั้น (ธรรมเนียมแบบ TLO) สำหรับความเสียหายหรือสูญหายของสินค้าระหว่างการขนส่ง ถ้าหากผู้ซื้อต้องการคุ้มครองประกันภัยที่มากกว่า ต้องตกลงกับผู้ขายให้ชัดเจนหรือเลือกซื้อประกันภัยแบบ FPA (Free of Particular Average) ก็ได้

รายละเอียดสำคัญในกรมธรรม์ประกันภัย มีดังนี้

- ชื่อผู้เอาประกันหรือตัวแทน
- ชื่อเรือและวันกำหนดเรือออก
- ชื่อสถานที่ ที่บรรทุกสินค้าตลอดจนระยะทางที่ซึ่งนำสินค้าไปถึงท่าเรือ (ถ้ามี)
- ชื่อสถานที่ขนสินค้าขึ้นจากเรือ
- ชื่อสินค้า จำนวนหีบห่อและเครื่องหมายหีบห่อ
- จำนวนเงินเอาประกัน
- ชนิดของภัยที่เอาประกัน
- สถานที่และวันที่ทำสัญญา
- สถานที่จ่ายค่าเสียหาย (ถ้ามี)
- ลายมือชื่อของผู้รับประกันภัย

CIGNA

CIGNA Property and Casualty Insurance Company
บริษัท ซิกน่า พรอปเพอร์ตี้ แอนด์ แคสชวลตี้ อินชัวร์นซ์ จำกัด

Shaban Building (12th Floor), 132 Wireless Road, Bangkok 10330

อาคารชินธร (ชั้น 12) 132 ถนนวิทยุ กรุงเทพฯ 10330 ☎ 2500870-3

MARINE OPEN POLICY CERTIFICATE

No. 022958

Claim payable at

Destination in D.Kark

Bangkok January 31, 1991

Under Open Policy No. MOP-104-00

In favor of M/S Ltd., part.

S/S Nanta Bhun/Hannover Express

Sailing on/about 1.2.91

Hamburg, T. Germany with Transhipment

From Bangkok, Thailand

To at Singapore

Amount Insured DM. 71,100.- (D. MARK SEVENTY-ONE THOUSAND AND ONE HUNDRED ONLY)

Coverage : Institute Cargo Clauses (L) 1/1/82
 Institute War Clauses (Cargo) 1/1/82
 Institute Strikes Clauses (Cargo) 1/1/82

CIGNA Interest Shipped**Mark & Numbers**

66 Ctns : 19,000 Pcs. "CERISTIN ETC."
 Brand Empty Jewelry Boxes
 Invoice No.008540

HEMTEL
 HAMBURG
 P.R. OF GERMANY
 NC.1-66

In case of damage apply by:

CIGNA Insurance Property of Europe B.L.-N.Y.

Cansearkt 44

9000 Hamburg 36

Germany.

Insurance Premium.

2,771.-

92.-

17.-

2,880.-

BANGKOK BANK LTD.
BC
0130C 100086
BANGNA BRANCH

It is understood and agreed that in case of loss the amount payable to the order of the insured on surrender of This Certificate, which conveys the right of collecting and such loss as fully as if the property were covered by special Policy direct to the holder here of, and free from any liability for unpaid premiums. This Certificate is subject to all The terms of the open policy, provided, however, that the right of a bona-fide holder of this Certificate for value Shall not be prejudiced by any terms of the open policy which are in conflict with the terms to this Certificate. ON DECK SHIPMENTS (which must be so declared to this Company at time of reporting risks) are insured:- Warranted free of particular average unless caused by the vessel being stranded, sunk, burnt, of fire, or in collision, But including risk of jettison and washing overboard. "IMPORTANT NOTICE" Consignees are warned that they should insist on obtaining a Port Authority of Thailand Wharf Survey Note in respect of missing of damaged cargo; failure to do so may seriously prejudice claims with Insurers.

CIGNA Property and Casualty Insurance Company

DEBIT NOTE NO.

UIC

AGENCY: 0151

CODE NO: 9F/VC

CIGNA

Branch Manager

Countersigned

18,0007-5/82 PCT.

ACE Insurance Limited Tel.(662)655-4099 Fax (662)665-4085 14 th Floor, Alma Link Building, 25 Chidlom Road, Lumpini, Pathumwan, Bangkok 10330		บริษัท เอช อินชัวร์รันซ์ จำกัด โทรศัทพ์ (662)655-4099 โทรสาร (662)665-4085 25 อาคารอัลมา ลิงค์ ชั้น 14 ถนนชิดลม แขวงจตุจักร เขตปทุมธานี กรุงเทพฯ 10330	
MARINE CARGO POLICY		SCHEDULE	
NAME OF ASURED :		PAIBULKIT ANAN CO., LTD	Policy No : MOP005130C
VESSEL : *SEE BELOW		SAILING ON OR ABOUT : 11.09.00	
VOYAGE : At and From		*SEE BELOW	
AMOUNT INSURED HEREUNDER :		US\$ 25,850.00 (๒140.05)	
SUBJECT-MATTER INSURED :			
40 PALLETS (3,500 PIECES) TEAK PLYWOOD SIZE 4" X 8" X 3 MM. QUANTITY 3,000 SHEETS SIZE 4" X 8" X 3 MM. QUANTITY 2,000 SHEETS AS PER PROFORMA INVOICE NO. P/021/99 DATE 02/07/99 OF THE BENEFICIARY INVOICE NO. P118/99 DD 05 10 99			
Valued at the same as Amount Insured			
CLAUSES, ENDORSEMENTS, SPECIAL CONDITIONS AND WARRANTIES:			
COVERING MARINE RISKS AS PER CURRENT INSTITUTE CARGO CLAUSES. WAR RISKS AS PER CURRENT INSTITUTE WAR CLAUSES (CARGO). STRIKES RISK AS PER CURRENT INSTITUTE STRIKE CLAUSES (CARGO) L/C NO. 14899H.014 DATED 11 AGU 99 *HUB TRADER V.COSW/ASIAN LINK V.934W **LAEM CHABANG THAI AND TO CALCUTTA, INDIA			
The attached Clauses and Endorsements form part of this Policy			
Claims, if any, payable at/in		CALCUTTA, INDIA IN THE SAME CURRENCY AS IN VOICE.	
By		INA BANGUNAM KASSIM CHULAN #3 CHANGKAT RAJA CHULAN MALAYSIA	
In the event of loss or damage which may involve a claim under this insurance, no claim will be admitted unless immediate notice for survey has been given to and a survey report obtained from or with the approval of			
		TATA TEA LTD. STANDARD CHARTER BANK BLDG. MAHATMA GANDHI RD. (PO BOX 73) BOMBAY 400001 TEL : (91)222044344 & 2043878 FAX : (91) 222047344	
In case where there is no Agents, the Lloyd's Agents must be applied for			<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">ชำระอากร</div>
☐ ตัวแทน ☐ นายหน้าประกันภัยรายนี้ ..... ACE INA THAI.....ใบอนุญาตเลขที่.....			
WE, ACE Insurance Limited (herein referred to as the Underwriters) hereby agree, in consideration of the payment to us by or on behalf of the Assured on The premium as arranged, to insure against loss damage liability or expense to the extent and in the manner herein provided. IN WITNESS where of the Undersigned have subscribed their names for and on behalf of the Underwriters.			
Issued in Bangkok this			
EXAMINED	09 TH OCTOBER, 99	Branch Manager	Countersigned

ชนิดของกรมธรรม์ประกันภัย

- สัญญาประกันลอย (Floating Policy) เนื่องจากการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ สำหรับบริษัทใหญ่ ๆ หรือหลายบริษัทรวมกันซึ่งต้องขนส่งทางทะเลหลายเที่ยวเรือ จึงเหมาะสมกับการใช้สัญญาประกันลอย ซึ่งกรมธรรม์ได้กำหนดมูลค่าที่เอาประกันรวมทั้งสิ้นของแต่ละบริษัทไว้บริษัทผู้รับประกันจะจัดบันทึกยอดมูลค่าในแต่ละเที่ยวเรือ และสะสมไว้ในเที่ยวเรือต่อไป จนมีมูลค่ากรมธรรม์ครบถ้วนตามยอดที่แจ้งไว้ เมื่อสินค้าสูญหายหรือเสียหายบางส่วนหรือทั้งหมด บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้เป็นต้น

- สัญญาประกันกำหนดมูลค่า (Valued Policy) เป็นสัญญาซึ่งกำหนดมูลค่าตามข้อตกลงกับผู้รับประกัน โดยระบุมูลค่าวงเงินเอาประกันไว้ในสัญญาเช่น ราคา CIF บวกเพิ่มอีกร้อยละ 10 เป็นต้น

2. หนังสือรับรองการประกันภัย เนื่องจากระบบการประกันลอย (Floating Policy) ซึ่งใช้ครอบคลุมความเสี่ยงในช่วงระยะเวลาที่กำหนด เช่น การสั่งซื้อสินค้ารายใหญ่ อาจจะต้องมีการขนส่งหลายเที่ยว การประกันลอยจึงประหยัดค่าธรรมเนียมและอากรแสตมป์ ในการออกกรมธรรม์แต่ละครั้ง นอกจากนี้การออกเอกสารรับรองการประกันภัย ในกรณีที่การส่งสินค้าแต่ละครั้งอาจจะมีผู้ซื้อต่างกัน ลงเรือคนละลำกันและส่งไปยังเมืองท่าปลายทางที่แตกต่างกันไป ในระยะเวลาที่เร่งด่วนกระชั้นชิดในทางปฏิบัติไม่สะดวกที่จะดำเนินการประกันภัยแยกจากกันเป็นรายๆ และออกกรมธรรม์ประกันภัยให้แก่แต่ละบริษัท หรือแต่ละรายได้ทันเหตุการณ์ ดังนั้นเพื่อความสะดวกบริษัทประกันภัยจึงออกหนังสือรับรองการประกันภัยให้แทน ซึ่งถ้าหากไม่มีข้อยกเว้นหรือข้อห้ามในเลตเตอร์ออฟเครดิตหรือสัญญาขายแล้ว หนังสือรับรองการประกันภัยสามารถใช้เป็นหลักฐานประกันภัยทดแทนกรมธรรม์ประกันภัยได้

หนังสือรับรองการประกันภัยออกโดยบริษัทประกันภัยเพื่อรับรองหรือเป็นหลักฐานแสดงว่าได้มีการประกันภัยแล้ว รายละเอียดหนังสือรับรองการประกันภัยได้กำหนดเงื่อนไขการประกันภัยโดยสรุปเท่านั้น โดยอ้างถึงกรมธรรม์ประกันหลักและมีเอกสารประกอบ เช่น ข้อตกลงคุ้มครองและข้อยกเว้น สำคัญๆมาแสดงด้วย

DUPLICATE

No. TME 7964

CERTIFICATE OF INSURANCE
The Tokio Marine & Fire Insurance Company (U.K.) Limited

THE GENERAL AGENT
TOKIO MARINE EUROPE LIMITED
150 MLEADENHALL STREET LONDON EC3V 4 TE
TELEPHONE 071 283 8844 FAX 071 283 7354

This is to certify that the company has issued in London an open Policy No. 5016280195

In favor of:-

Subject to the following numbered clauses as detailed over: - Nos. 1, 2, 5, 6, 7 & 8

And against which said policy the undermentioned shipment attaches:-

**ONE HUNDRED AND TWEN
NINE THOUSAND THREE
HUNDRED AND EIGHTY SEV**

Conveyance "NEDLLOYD MAAS" From MINES IN ZAMBIA

INSURED VALUE : .....
(IN WORDS):

Via/to **DAR-ES-SALAAM TO BANGKOK AND
THENCE TO BUYERS
WORKS**

Currency: US Dollars 129,387.00

Marks and Numbers

Interest

MARKS
**BLUE & BLACK AND TWO RED
DIAGONAL STRIPES ONE END**

**ELECTROLYTIC COPPER CATHODES
PIECES : 320
BUNDLES: 16
NETT WT: 10.117 M/T
40.177**

CLAIMS PAYABLE N BANGKOK IN THE SAME CURRENCY AS THE DRAFT

In teat of those or damage which may involve a claim under this insurance, immediate notice of such loss or damage should be given to and Survey report obtained from company or Lloyd's agent(s).

This certificate represents and takes the place of the Policy which has been issued in accordance with the COMPANY'S standard form of contract an All rights of the original policy holder are conveyed to the holder of this certificate.

**"THIS INSURANCE IS NOT TO BE DEEMED A DOUBLE INSURANCE. INSURERS
HEREUNDER TO RECEIVE BENEFITS OF CLAIMS RECOVERED UNDER CERTIFICATE**

NUMBER ZAM.J004183/95"

In Witness there of this Certificate has been signed this 10TH MAY 95 days of 19

**For THE TOKIO MARINE & FIRE INSURANCE COMPANY (U.K.) LIMITED
Tokio Marine Europe Limited – The General Agent**

This Certificate not valid unless signed by :

Chairman and Managing Director

THE ASSURED'S PARTICULAR ATTENTION IS DRAWN TO THE PROCEDURE AND CONDITIONS SET OUT OVERLEAF

กิจกรรมที่ 1

1. ให้นักศึกษาหารายชื่อบริษัทที่ทำการประกันภัยในการทำธุรกิจระหว่างประเทศ
2. หาความรู้เกี่ยวกับการประกันภัยในการทำธุรกิจระหว่างประเทศจากรายชื่อบริษัทที่หามาได้
3. ศึกษาและหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับกรรมวิธีการประกันภัยและรายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารประกันภัยจากบริษัทประกันภัย

การประกันภัยทางทะเล

กรรมธรรม์ประกันภัยทางทะเลฉบับแรกกำเนิดขึ้นในประเทศอังกฤษในปี ค.ศ. 1775 โดยใช้ชื่อว่า “S.G Form” และกรรมธรรม์นี้ได้ใช้ติดต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนานมากกว่า 200 ปี จึงได้มีการปฏิรูปขึ้นใหม่ในปี 1982 และได้ใช้สืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

คุณสมบัติทั่วไปของกรรมธรรม์ประกันภัยทางทะเลที่สำคัญมีดังนี้

1. กรรมธรรม์ประกันภัยทางทะเล มีลักษณะเป็นสัญญาต่างตอบแทน เมื่อสินค้าสูญหายหรือเสียหายในระหว่างการขนส่ง ผู้รับประกันภัย (บริษัทประกันภัย) ได้รับค่าเบี้ยประกันเป็นค่าตอบแทนยินดีจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามข้อกำหนดของสัญญาให้แก่ผู้เอาประกันหรือบริษัทตัวแทน

2. กรรมธรรม์ประกันภัยทางทะเล มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการคุ้มครองที่ระบุในกรรมธรรม์เป็นมาตรฐานสากล ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศได้ศึกษารายละเอียดและเข้าใจขอบเขตคุ้มครองของกรรมธรรม์

3. กรรมธรรม์ประกันภัยทางทะเล ได้กำหนดจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดสัญญาประกันภัยทางทะเล จุดเริ่มต้นคือเมื่อสินค้าเคลื่อนออกจากสถานที่เก็บสินค้า ณ สถานที่ที่ระบุเป็นจุดเริ่มต้น และเดินทางต่อเนื่องตลอดการขนส่งตามเส้นทางปกติ และสิ้นสุดเมื่อมีเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้น คือ

- สินค้าถึงปลายทางและส่งไปยังโกดังหรือสถานเก็บสินค้าแห่งอื่นๆ ซึ่งผู้เอาประกันได้เลือกใช้สำหรับเก็บสินค้านอกเหนือไปจากเส้นทางขนส่งตามปกติหรือที่จัดสรรหรือที่แจกจ่ายสินค้า

- เมื่อครบ 60 วันเริ่มนับจากวันที่สินค้าที่ขอประกันภัยถูกขนถ่ายขึ้นที่เมืองท่าสุดท้าย
- เมื่อได้ส่งมอบสินค้า ณ โกดังของผู้รับสินค้าหรือโกดังปลายทางอื่น ๆ หรือสถานที่เก็บสินค้าปลายทางตามที่ได้ระบุไว้เป็นต้น

ประเภทของกรมธรรม์ประกันภัยทางทะเล

กรมธรรม์ประกันภัยทางทะเลที่นิยมใช้จำแนกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. กรมธรรม์รายปี (Annual Policy) เป็นกรมธรรม์แบบเปิดกว้าง กำหนดอายุการให้ความคุ้มครองเป็นรายปีรายละเอียดกรมธรรม์รายปีและเงื่อนไข บริษัทผู้รับประกันและผู้เอาประกันได้ตกลงร่วมกัน

2. กรมธรรม์เปิด (Open Policy) เป็นสัญญาประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองกว้างขวางที่สุด มีลักษณะเปิดกว้างเช่นเดียวกับกรมธรรม์รายปี อย่างไรก็ตามก็ตีกรมธรรม์เปิดและกรมธรรม์รายปีมีข้อแตกต่างกัน คือ กรมธรรม์รายปีจะระบุวันเริ่มต้นและวันสิ้นสุดความคุ้มครอง แต่กรมธรรม์เปิดได้ระบุระยะเวลาที่เอาประกันไว้เฉพาะวันที่เริ่มต้นความคุ้มครองเท่านั้น โดยไม่ระบุวันสิ้นสุดการเอาประกัน ดังนั้นจึงใช้หลักปฏิบัติตามปกติถึง 30 วันภายหลังจากที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใดบอกเลิกสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศแต่ละครั้ง ผู้เอาประกันจะต้องแจ้งรายละเอียดสินค้าที่เอาประกันภัยกับบริษัทรับประกันภัย เพื่อให้บริษัทประกันภัยออกหนังสือรับรองการประกันภัยสินค้า โดยอ้างถึงกรมธรรม์เปิด (Open Policy) ที่ทำได้ทำไว้

3. กรมธรรม์เดี่ยว (Single Policy) ผู้ส่งออกหรือผู้นำเข้าสามารถประกันความเสี่ยงภัยในการขนส่งสินค้ารายเที่ยวโดยใช้กรมธรรม์เดี่ยว ซึ่งเป็นกรมธรรม์ที่คุ้มครองสินค้าที่เอาประกันภัยเฉพาะเที่ยวเรือที่ได้ทำประกันไว้

ขั้นตอนการประกันภัยทางทะเล

ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกสามารถทำประกันภัยกับบริษัทประกันภัย โดยติดต่อกับบริษัทประกันภัยหรือตัวแทน จัดเตรียมเอกสารเพื่อทำประกันภัย ศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขการประกันภัยอย่างละเอียดถี่ถ้วน ตัดสินใจเลือกชนิดการประกันภัย ชำระค่าเบี้ยประกันภัยและรับกรมธรรม์ประกันภัย เอกสารสำหรับการทำประกันภัยทางทะเลมีดังนี้

- ใบกำกับสินค้า (Invoice)
- สำเนาเลตเตอร์ออฟเครดิต (L/C) ในกรณีที่มีการสั่งซื้อตาม (L/C)
- ใบตราส่ง (Bill of Lading หรือ B/L)
- เอกสารประกอบอื่นๆ

ในบางกรณีผู้ประกอบการค้าต่างประเทศ อาจตัดสินใจเลือกประกันภัยทางอากาศ เนื่องจากระยะเวลาสั้นกว่า และเข้าสู่เป้าหมายเมืองปลายทางได้รวดเร็ว ค่าเบี้ยประกันภัยถูกกว่า การประกันภัยทางทะเลหลักฐานที่บริษัทประกันภัยต้องการสำหรับการทำประกันภัยทางอากาศ คือ

- สำเนาเลตเตอร์ออฟเครดิตหรือ L/C (ถ้ามี)
- ใบกำกับสินค้า
- Air Waybill
- เอกสารประกอบอื่น ๆ

การเลือกชนิดประกันภัยทางทะเล ขึ้นกับปัจจัยหลายประการเช่น

- วัตถุประสงค์
- ค่าใช้จ่าย
- เงื่อนไขข้อตกลงการค้า
- สัญญาขาย (ถ้ามี)
- ความต้องการของประเทศคู่ค้าเป็นต้น

อย่างไรก็ดีผู้ประกอบการค้าต่างประเทศสามารถเลือกชนิดการประกันภัยทางทะเล เช่น

- การประกันภัยแบบ Clause (C) เป็นการประกันภัยที่ครอบคลุมเกี่ยวกับอุบัติเหตุ เช่น เรือจม ไฟไหม้ เกยตื้น ชนกัน เป็นต้น
- การประกันภัยแบบ Clause (B) เป็นการคุ้มครองซึ่งรวมการประกันภัยชนิด Clause (C) แต่ได้ขยายการคุ้มครองให้กว้างขึ้นโดยครอบคลุมอุบัติเหตุภัยเข้าไปด้วย เช่น ฟ้าผ่า พายุ เป็นต้น
- การประกันภัยแบบ Clause (A) เป็นการคุ้มครองการประกันที่รวมประเภท Clause (B) และ (C) เข้าด้วยกัน และได้เพิ่มเติมการคุ้มครองภัยเกี่ยวกับสินค้าเช่น สินค้าแตกหัก ถูกขโมย ชำรุด สูญหาย เป็นต้น

การคำนวณเบี้ยประกันภัยทางทะเลแต่ละชนิดมีค่าเบี้ยประกันภัยแตกต่างกัน โดยปกติบริษัทประกันภัยคิดค่าเบี้ยประกันประมาณ 0.1% - 15% ของมูลค่าสินค้าโดยพิจารณาตามลักษณะและประเภทของสินค้าเพื่อคำนวณเบี้ยประกันภัย ตามปกติสินค้าไม่คงทนถาวร เช่น เสียหายและชำรุดง่าย จะมีอัตราค่าเบี้ยประกันภัยสูงกว่าสินค้าประเภทคงทนถาวรเป็นต้น ดังนั้นบริษัทประกันภัยจะขอข้อมูลรายละเอียดและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสินค้าก่อนเพื่อประกอบการคำนวณเบี้ยประกันภัยทางทะเลดังนี้

- สภาพของเรือที่ใช้สำหรับการขนส่ง ถ้าสภาพเรือไม่ดีบริษัทจะคิดค่าเบี้ยประกันภัยสูงกว่าสภาพเรือใหม่ เนื่องจากบริษัทประกันภัยคำนึงถึงการเสี่ยงภัยที่จะเกิดขึ้น
- ลักษณะของหีบห่อ (Packaging) มีความแข็งแรงหรือไม่ ถ้าหีบห่อเพื่อการบรรจุสินค้ามีลักษณะแข็งแรง มีความทนทานไม่ยุบสลายหรือแตกหักง่าย ค่าเบี้ยประกันภัยจะถูกกว่าหรือต่ำกว่าหีบห่อเพื่อการบรรจุสินค้าที่ไม่แข็งแรง (แตกหักง่าย เป็นต้น) ตัวอย่างเช่น บรรจุภัณฑ์ประเภทลังไม้จะดีกว่ากล่องกระดาษ
- ประเทศปลายทางส่งมอบสินค้า เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับการคำนวณเบี้ยประกันภัยทางทะเล กล่าวคือบริษัทประกันภัยจะศึกษาข้อมูลแต่ละประเทศ เช่น ความไม่สงบ อันตราย (การลักขโมย มิจฉาชีพ ฯลฯ) ระบบพิธีการศุลกากร การเมืองเป็นต้น เพื่อพิจารณาคำนวณเบี้ยประกันภัย เช่น กรณีการส่งมอบสินค้าไปยังประเทศปลายทางที่มีความไม่สงบภายในประเทศ มีภัยอันตรายจากการลักขโมย มีปัญหาขัดแย้งระหว่างประชาชนกับรัฐบาล เป็นต้น ปัจจัยสภาพแวดล้อมดังกล่าวก่อให้เกิดความเสี่ยงภัยสำหรับสินค้าเสียหาย สูญหายและภัยอันตรายต่างๆ ดังนั้นเบี้ยประกันภัยสูงกว่าประเทศซึ่งมีความสงบ ไม่มีปัญหาและเผชิญภัยอันตรายต่างๆ

ผู้รับภาระการประกันภัย

จากข้อตกลงอินโคเทอมส์ ได้ระบุเงื่อนไขการส่งมอบสินค้า CIF และ CIP ผู้ขายเท่านั้นเป็นผู้รับภาระประกันภัยและจัดทำประกันภัยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้ขายจะเลือกประเภทการประกันภัยคือ การประกันภัยที่ให้ความคุ้มครอง ความสูญเสียโดยสิ้นเชิงหรือเสียหายทั้งหมด (Total Loss Only หรือ TLO) ซึ่งจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยต่ำสุด ยกเว้นผู้ซื้อจะตกลงกับผู้ขายในสัญญาขายโดยเจาะจงเลือกการประกันภัยประเภทอื่น ๆ เช่น Free of Particular Average (F.P.A) กรมธรรม์แบบ

With Particular Average (W.P.A) และกรมธรรม์ประกันภัยแบบครอบคลุมภัยทุกอย่างที่เกิดขึ้น (All Risks) เป็นต้น

สำหรับเงื่อนไขการส่งมอบอื่น ๆ เช่น CPT, DDP, DDU, DES, DEQ, EXW, FAS และ FCA ผู้ซื้อ (ประเทศผู้นำเข้า) มิได้ถูกกำหนดให้เป็นผู้รับประโยชน์จากการประกันภัยประเภทให้ความคุ้มครองความสูญเสียโดยสิ้นเชิงหรือเสียหายทั้งหมด(TLO) ซึ่งผู้ขายจ่ายเบี้ยประกันภัยต่ำสุด ดังนั้นผู้ซื้อสามารถตกลงกับผู้ขายและเพิ่มเติมเงินค่าเบี้ยประกันสำหรับการเลือกซื้อประกันภัยประเภทใด ๆ ก็ได้ที่ให้ความคุ้มครองภัยในวงเงินเอาประกันสูง

การประกันภัยสินค้านำเข้าและส่งออก

1. การประกันภัยสินค้านำเข้า ผู้นำเข้าสั่งซื้อสินค้าซึ่งผู้ขายไม่ได้ทำประกันภัยสินค้าที่ส่งมาให้ เช่นการนำเข้าสินค้าเงื่อนไขการส่งมอบอื่น ๆ เช่น FOB, CFR ซึ่งมีเงื่อนไข CIF และ CIP (กำหนดให้ผู้ขายเท่านั้นเป็นผู้ประกันภัยสินค้า) ดังนั้นก่อนที่สินค้าซึ่งบรรจุเรือสินค้าจะออกจากท่าเรือ ผู้นำเข้า(ผู้ซื้อ)ต้องติดต่อบริษัทประกันภัยสินค้าทางทะเลหรือตัวแทนประกันภัยเพื่อขอทำประกันภัยสินค้าที่จะนำเข้า

ถ้าหากผู้ซื้อหลงลืมการซื้อประกันภัยหรือการซื้อประกันภัยไม่ทันกำหนดที่วันเรือเดินทางออกจากเมืองท่าต้นทาง เมื่อสินค้าเสียหายหรือสูญหายผู้ซื้อไม่สามารถเรียกร้องค่าชดเชยกับผู้ใด ถึงแม้ว่าในข้อตกลงบางประการได้กำหนดให้ผู้รับขนสินค้าจะต้องรับผิดชอบเพียงระดับหนึ่ง ถ้าหากเกิดความเสียหายหรือสูญเสียต่อสินค้านำเข้าระหว่างการขนย้าย แต่ผู้รับขนส่งจะชดเชยค่าเสียหายเพียงบางส่วนเท่านั้น ส่วนผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆผู้ซื้อไม่สามารถบังคับให้รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นได้

ดังนั้นเพื่อความไม่ประมาทผู้สั่งซื้อสินค้าได้ทำประกันภัยสำหรับสินค้านำเข้าและให้ผลดีหลายประการ เช่น

- การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสะดวกและรวดเร็ว
- การซื้อประกันภัยสำหรับสินค้านำเข้า ช่วยให้ประเทศไทยไม่ต้องสูญเสียเงินตราต่างประเทศ และชำระค่าเบี้ยประกันภัยต่ำกว่าการซื้อจากต่างประเทศ
- ไม่มีปัญหาการติดต่อสื่อสาร การคมนาคมสะดวก เนื่องจากบริษัทประกันภัยอยู่ในประเทศไทย

• การประกันภัยสินค้านำเข้าช่วยประหยัดเวลาและลดค่าใช้จ่ายเพื่อการเรียกค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากการซื้อประกันภัยจากต่างประเทศ เมื่อเกิดปัญหาสินค้าสูญหายหรือเสียหาย การเรียกร้องสินไหมทดแทนต้องเสียเวลานานและค่าใช้จ่ายสูง เนื่องจาก (1) ต้องติดต่อหลายทอด เช่น ติดต่อผ่านตัวแทนผู้รับประกันภายในประเทศและต่างประเทศ (2) การห่วงเหนียว หรือ บ่ายเบี่ยงของบริษัทผู้รับประกันภัยต่างประเทศเช่น การยืดเวลาตรวจสอบ การเรียกร้องขอเอกสารเพิ่มเติมต่าง ๆ

การซื้อประกันภัยสินค้านำเข้า ผู้นำเข้าสินค้าจะต้องเตรียมเอกสารและแจ้งข้อมูล รายละเอียดแก่บริษัทผู้รับรองประกันภัยดังนี้

- ชื่อนามสกุล สถานที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์หรือโทรสารของผู้รับสินค้าหรือผู้เอาประกัน
- ชนิดสินค้า (ระบุชัดเจน)
- จำนวนและลักษณะหีบห่อสินค้า
- เครื่องหมายและเลขหมายของหีบห่อ
- จำนวนเงินที่เอาประกัน
- ชื่อเรือ เทียมเรือและวันเดือนปีเมื่อเรือออกจากท่า
- เมืองท่าต้นทาง และเมืองท่าปลายทาง (ระบุประเทศ)
- เงื่อนไขความคุ้มครองที่ผู้เอาประกันต้องการ (ระบุเงื่อนไขประกันภัยให้ละเอียดเป็นต้น

ในกรณีที่ผู้นำเข้า(ผู้ซื้อ) ยังไม่มีข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทั้งหมด ผู้นำเข้าจะต้องแจ้งให้บริษัทประกันภัยสินค้าทางทะเลหรือตัวแทนให้ออกเอกสาร Cover Note ให้กับผู้นำเข้าไว้ก่อน เพื่อเป็นหนังสือคุ้มครองล่วงหน้าและเพื่อไม่ประมาทผู้ซื้อควรร้องขอให้ออก Cover Note ในทันทีที่เปิด L/C ออกไปซื้อสินค้าหรือมีคำสั่งซื้อสินค้าไปยังต่างประเทศ

2. การประกันภัยสินค้าส่งออก จากเงื่อนไขอินโคเทอมส์ (INCOTERMS) การส่งมอบสินค้าตามเงื่อนไข CIF และ CIP ผู้ขายเป็นผู้ติดต่อกับบริษัทประกันภัยและเป็นผู้ชำระค่าเบี้ยประกันภัย ดังนั้นก่อนขนสินค้าลงเรือเพื่อส่งมอบให้กับผู้ซื้อหรือผู้รับขนสินค้า ผู้ส่งออกจะต้องติดต่อกับบริษัทประกันภัยสินค้าทางทะเลหรือตัวแทนประกันภัยเพื่อขอซื้อประกันภัยสินค้าที่จะส่งออก โดยจัดเตรียมเอกสารและแจ้งข้อมูลรายละเอียดกับบริษัทผู้รับประกันภัยเช่นเดียวกับการทำประกันภัยสินค้านำเข้าดังนี้

- ชื่อนามสกุล สถานที่อยู่ หมายเลขโทรสารของผู้รับสินค้าหรือผู้เอาประกัน
- ชนิดสินค้า (ระบุชัดเจน)
- เครื่องหมายและเลขหมายหีบห่อ
- จำนวนและลักษณะหีบห่อสินค้า
- เมืองท่าต้นทางและเมืองท่าปลายทาง (ระบุประเทศ)
- ชื่อเรือ เทียบเรือและวัน เดือน ปี เมื่อเรือออกจากท่า
- จำนวนเงินที่เอาประกัน
- เงื่อนไขความคุ้มครองที่ผู้เอาประกันต้องการ (ระบุให้ละเอียด) เป็นต้น

การประกันภัยสินค้าส่งออก สร้างความมั่นใจให้ผู้ซื้อ คือ ได้รับค่าชดเชยสินค้าสูญหาย หรือเสียหาย และให้ผลดีหลายประการได้แก่

- มีความสะดวกสำหรับการซื้อประกันภัยส่งออก โดยติดต่อกับบริษัทประกันภัย หรือตัวแทนในประเทศ
- ประหยัดการรั่วไหลของเงินตราต่างประเทศ และไม่มีปัญหาการขาดดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ
- ผู้ส่งออกสินค้าแบบเงื่อนไข CIF และ CIP สามารถทำประกันภัยทางทะเลที่มีการคุ้มครองต่ำที่สุด เนื่องจาก (1) บริษัทประกันภัยในประเทศลดเบี้ยประกันภัยต่ำสุดให้ในฐานะเป็น ลูกค้าประจำ (2) เงื่อนไข INCOTERMS กำหนดให้ผู้ขายสามารถเลือกใช้การประกันภัยคุ้มครองต่ำที่สุดได้ตามข้อกำหนดของ Institute Cargo Clauses (Institute of London Underwriter)

กิจกรรมที่ 2

สอบถามเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกันภัยทางทะเล ตลอดจนการประกันภัยสินค้านำเข้าและส่งออกในภาคปฏิบัติจากบริษัทประกันภัยต่าง ๆ

การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

เมื่อสินค้าส่งมอบ ณ เมืองปลายทางได้รับความเสียหาย ผู้รับประโยชน์จากการประกันภัยทางทะเลสามารถเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนได้ กรณีเมื่อสินค้าเสียหายหรือสูญหาย การสั่งซื้อสินค้า

ค้าโดยใช้เลตเตอร์ออฟเครดิต (L/C) ผู้รับประโยชน์จากการประกันภัยทางทะเลสามารถเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในต่างประเทศโดยผ่านตัวแทนของบริษัทต่างประเทศนั้นๆ เพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบความเสียหายตามความเป็นจริงและคำนวณจ่ายค่าชดเชยในสัดส่วนมูลค่าประกันภัย แต่ในกรณีที่ไม่มี การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต (L/C) การตรวจสอบและการจ่ายค่าสินไหมทดแทนบริษัทประกันภัยเป็นผู้จ่าย

ผู้รับค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัยจะต้องจัดเตรียมเอกสารให้ครบถ้วนเพื่อการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัยได้แก่

- ใบรายงานการตรวจความเสียหายหรือเอกสารอื่นที่แสดงจำนวนความเสียหาย (Survey Report)

- หนังสือเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนของบริษัท (สินค้าเสียหาย) ระบุถึงบริษัทประกันภัย โดยแจ้งรายละเอียดสินค้าและมูลค่าของความเสียหายที่ต้องให้บริษัทประกันชดเชย

- เอกสารตรวจสอบปริมาณและน้ำหนัก ณ จุดปลายทาง
- สำเนาหนังสือ โต้ตอบของผู้เอาประกันกับฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- สำเนาใบรับสินค้าและเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- ใบกำกับสินค้าตัวจริงหรือสำเนา
- หนังสือรับรองปริมาณหรือคุณภาพของสินค้า
- ใบตราส่งหรือเอกสารการขนส่งอื่น ๆ
- กรมธรรม์ประกันภัยต้นฉบับหรือคู่ฉบับ

นอกจากเอกสารดังกล่าวข้างต้นแล้ว บริษัทเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจะต้องจัดเตรียมเอกสารสำคัญ คือ

- ใบตราส่ง
- หนังสือสัญญาการขายระหว่างประเทศ
- บัญชีบรรจุหีบห่อสินค้า
- เอกสารการเงินเช่น เลตเตอร์ออฟเครดิต ตัวแลกเงิน เป็นต้น
- ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า

เอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น

- ใบรับรองการตรวจสอบสินค้า (Inspection Certification)
- ใบรับรองการวิเคราะห์สินค้า (Certificate of Analysis)

- ใบแสดงรายการน้ำหนักของสินค้า (Weight List)
- หนังสือรับรองน้ำหนักสินค้า (Weight Certificate)
- เอกสารอื่น ๆ

เอกสารประกอบการค้าระหว่างประเทศ การดำเนินพิธีการศุลกากรของแต่ละประเทศมีกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับแตกต่างกัน บางประเทศได้ร้องขอเอกสารประกอบอื่นๆ เพื่อดำเนินพิธีการศุลกากรนอกเหนือจากเอกสารสำคัญ เช่น ใบขนส่งสินค้า ใบกำกับสินค้า เลตเตอร์ออฟเครดิต (ถ้ามี) ในรับรองประกันภัย ใบตราส่งสินค้า เป็นต้น เอกสารประกอบการค้าระหว่างประเทศมีมากมายตัวอย่างเช่น

- ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า การกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ต้องตรงกับข้อมูลในเอกสารใบกำกับสินค้า (Invoice) ใบตราส่งสินค้า (Bill of Lading หรือ B/L) และเอกสารการค้าระหว่างประเทศอื่นๆ หน่วยงานที่ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า คือ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สภาหอการค้าไทย

- ใบรับรองเพื่อสิทธิพิเศษทางการค้า มีประโยชน์ขอยกเว้นภาษีอากรนำเข้า เอกสารนี้กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ออกใบรับรอง

- ใบรับรองอนามัยและปราศจากเชื้อโรค เป็นเอกสารยืนยันการรับรองสินค้าในประเภท เช่น อาหารทะเล เป็นต้น ซึ่งแสดงว่าเป็นอาหารทะเลซึ่งปราศจากเชื้อโรค หรือปราศจากสารเคมี เช่น สารปรอท หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กรมวิทยาศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข สำหรับสัตว์ที่มีชีวิตจะต้องมีใบรับรองการตรวจโรคสัตว์เพื่อยืนยันสัตว์มีชีวิตส่งออกได้ ฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ แล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

- ใบรับรองการตรวจสอบสินค้า เป็นเอกสารยืนยันให้ความมั่นใจกับผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้นำเข้าและผู้ส่งออก) มั่นใจว่าสินค้าได้ผ่านการตรวจสอบแล้ว

- ใบรับรองการตรวจวิเคราะห์ เช่น การตรวจสอบส่วนประกอบในอาหารมีปริมาณโปรตีนและไขมันที่เปอร์เซ็นต์ เป็นต้น ออกโดยบริษัทผู้วิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพสินค้า ซึ่งได้รับอนุญาตจากหน่วยงานราชการ

- การนำเข้าสินค้าเกษตรกรรม ประเทศผู้ซื้อจะร้องขอใบรับรองปราศจากโรคพืชและแมลง เป็นต้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

นอกจากนี้ยังมีใบรับรองอื่น ๆ อีก เช่น ใบรับรองผู้รับประโยชน์ ใบแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมเอกสารประกันภัย เอกสารการขนส่ง ใบอนุญาตการส่งออกหรือใบรับรองให้ส่งออก ใบรับรองปริมาณสินค้า ฯลฯ

การปฏิบัติในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

การค้าระหว่างประเทศเมื่อเกิดความเสียหายหรือสูญเสียในทรัพย์สินที่เอาประกัน ผู้เอาประกันหรือตัวแทนของผู้เอาประกันมีหน้าที่ต้องบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น ต้องรักษาสิทธิตามกฎหมายสำหรับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากฝ่ายที่รับผิดชอบหรือบริษัทประกันภัย การปฏิบัติเพื่อเรียกร้อง ค่าสินไหมทดแทนมีดังนี้

- ให้บริษัทผู้รับขนสินค้าหรือตัวแทนของผู้รับผิดชอบดูแลสินค้า ตรวจสอบความเสียหายหรือสูญหายทันทีในกรณีพบว่าสินค้ามีความเสียหายเกิดขึ้นให้ทำหนังสือเรียกร้องทันที
- หากสินค้าหรือทรัพย์สินที่มีการประกันภัยถูกนำส่งมอบให้กับผู้ซื้อหรือผู้รับขนสินค้าในสภาพที่ควรสงสัยว่าอาจมีความเสียหายเกิดขึ้นได้ ไม่ควรจะลงนามรับสินค้า รีบแจ้งให้บริษัทผู้ขนส่งทราบเรื่องก่อน ถ้าหากจะมีการลงนามรับสินค้าก็จะต้องลงรายละเอียดกำกับว่าได้รับมาในสภาพที่ชำรุดเสียหายพร้อมรายละเอียด
- กรณีพบร่องรอยสินค้าเสียหายหลังการส่งมอบสินค้า (ขณะรับมอบสินค้าไม่พบความเสียหาย) ให้ทำหนังสือเรียกร้องค่าเสียหายไปยังบริษัทเรือหรือผู้รับสินค้าหรือผู้รับผิดชอบดูแลสินค้าภายในกำหนด 3 วันนับแต่วันที่รับสินค้าไว้
- ถ้าสินค้าบรรจุในคอนเทนเนอร์ต้องให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบดูว่า ซีลหรือสลักที่ใช้ปิดผนึกประตูคอนเทนเนอร์ต้องอยู่ในสภาพที่ดี ถ้าซีลมีรอยชำรุดเสียหายหรือถูกทำลาย หรือมีเลขหมายไม่ตรงกับเอกสารการขนส่งจะต้องระบุสภาพที่พบเห็นดังกล่าวลงในใบรับสินค้าและเก็บซีลที่ตรวจพบความผิดปกติไว้เพื่อการตรวจสอบอีกครั้งในภายหลัง
- ในกรณีที่สินค้าสูญหายหรือเสียหายให้เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น บริษัทเรือ ผู้รับขนสินค้าหรือการทำเรือหรือผู้รับผิดชอบดูแลทรัพย์สินที่มีการประกันภัย

กิจกรรมที่ 3

ศึกษาการเรียกร้องค่าสินไหมในภาคปฏิบัติจากผู้ที่ทำหน้าที่ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจากเอกสารต่างๆ

สรุป

ในการทำธุรกิจระหว่างประเทศผู้นำเข้าและผู้ส่งออกมีความเสี่ยงภัยต่างๆ ในระหว่างการขนส่งสินค้าจากประเทศหนึ่งมายังอีกประเทศหนึ่ง การประกันภัยเป็นทางเลือกหนึ่งของผู้ทำธุรกิจระหว่างประเทศ ในการผลัดภาระการเสี่ยงภัยต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาให้กับบริษัท ประกันภัยเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจระหว่างประเทศ ซึ่งผู้ทำประกันภัยกับบริษัทประกันภัยควรมีความรู้เกี่ยวกับ

- กรรมวิธีการประกันภัย กรอกแบบฟอร์มแจ้งให้บริษัทประกันภัยทราบว่าการต้องการประกันภัยประเภทใด เงินเอาประกันมูลค่าเท่าใด ระยะเวลาประกันภัย เงื่อนไขของการประกันภัย ผู้ทำประกันอื่นหลักฐาน ได้แก่ Invoice, Bill of Lading, Air Waybill, Letter of Credit (ถ้ามี)

- เอกสารประกันภัยจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ (1) กรมธรรม์ประกันภัย (2) หนังสือรับรองการประกันภัย

- การประกันภัยทางทะเล มีข้อกำหนดการคุ้มครองผู้จะทำการประกันภัยต้องศึกษาขอบเขตการคุ้มครองของกรมธรรม์ จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดสัญญาประกันภัยทางทะเล การเรียกร้องค่าเสียหายตามข้อกำหนดของสัญญา กรมธรรม์ประกันภัยทางทะเลมี 3 ประเภทคือ กรมธรรม์เปิด กรมธรรม์รายปี กรมธรรม์เดี่ยว

- ขั้นตอนการประกันภัยทางทะเล ติดต่อกับบริษัทประกันภัยหรือตัวแทนจัดเตรียมเอกสารเพื่อทำประกันภัย ชำระค่าเบี้ยประกันภัยและรับกรมธรรม์ประกันภัย เอกสารในการทำประกันภัยทางทะเลได้แก่ ใบกำกับสินค้า ใบตราส่งสำเนาเลตเตอร์ออฟเครดิต เอกสารประกอบอื่นๆ

- การประกันภัยทางอากาศ ระยะเวลาสั้นกว่าเนื่องจากถึงจุดหมายปลายทางได้รวดเร็ว ค่าเบี้ยประกันถูกกว่าการประกันภัยทางทะเล การเตรียมเอกสารในการประกันภัยทางอากาศ ได้แก่ ใบกำกับสินค้า Air Waybill สำเนาเลตเตอร์ออฟเครดิต เอกสารประกอบอื่นๆ

- การประกันภัยสินค้านำเข้า ผู้สั่งซื้อสินค้า (ผู้นำเข้า) ซึ่งผู้ขายไม่ได้ทำประกันภัยสินค้า (เช่น FOB และ CFR) ก่อนสินค้าบรรทุกเรือสินค้าออกจากท่า ผู้นำเข้าต้องติดต่อกับบริษัทประกันภัยสินค้าทางทะเลเพื่อขอทำประกันภัยสินค้านำเข้า ผู้ซื้อประกันภัยสินค้านำเข้าต้องเตรียมเอกสารและแจ้งข้อมูล รายละเอียดแก่บริษัทรับรองประกันภัย

- การประกันภัยสินค้าส่งออก การส่งมอบสินค้าตามเงื่อนไข CIF และ CIP ผู้ขายเป็นผู้ติดต่อกับบริษัทประกันภัยและเป็นผู้ชำระค่าเบี้ยประกันภัย ก่อนขนสินค้าลงเรือเพื่อส่งมอบ ผู้ส่งออกต้องติดต่อกับบริษัทประกันภัยทางทะเลเพื่อขอซื้อประกันสินค้าที่จะส่งออก โดยจะต้องจัดเตรียมรายละเอียดแจ้งกับบริษัทผู้รับประกันภัย
- การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ผู้รับประโยชน์จากการประกันภัยสามารถเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนได้เมื่อสินค้าส่งมอบ ณ. เมืองปลายทางเกิดความเสียหาย โดยผ่านตัวแทนของบริษัทต่างประเทศนั้นๆ ให้ดำเนินการตรวจสอบความเสียหายตามความเป็นจริงและคำนวณจ่ายค่าชดเชยในสัดส่วนมูลค่าประกันภัย ผู้รับสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัยจะต้องจัดเตรียมเอกสารให้ครบถ้วนเพื่อการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัย
- การปฏิบัติในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ในกรณีที่สินค้าสูญหายหรือเสียหายให้บริษัทผู้รับขนส่งสินค้าหรือตัวแทนของผู้รับผิดชอบดูแลสินค้า ตรวจสอบความเสียหายหรือสูญหายและทำหนังสือเรียกร้องทันทีไม่ควรลงนามรับสินค้า รีบแจ้งให้บริษัทขนส่งทราบเรื่อง ถ้าต้องลงนามรับสินค้าต้องเขียนกำกับไว้ว่าได้รับมาสภาพชำรุดเสียหาย ในกรณีที่พบร่องรอยสินค้าเสียหายหลังการส่งมอบสินค้าให้ทำหนังสือเรียกร้องค่าเสียหายไปยังบริษัทหรือภายใน 3 วัน นับแต่วันรับสินค้า

แบบฝึกหัด

1. ในการทำธุรกิจระหว่างประเทศมีความเกี่ยวข้องกับการประกันภัย และจงกล่าวถึงประเภทของการประกันภัยในการทำธุรกิจระหว่างประเทศ
2. จงอธิบายคำดังต่อไปนี้
  1. Insurance Policy
  2. Insurance Certificate
  3. Valued Policy
  4. Floating Policy
  5. Single Policy
3. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันภัยสินค้านำเข้าและการประกันภัยสินค้าส่งออก
4. เมื่อสินค้าเกิดความเสียหาย การปฏิบัติในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนมีขั้นตอนอย่างไร
5. สมมุติท่านเป็นผู้ส่งออกสินค้าที่มีมูลค่าสูง เช่น เพชรและอัญมณี ท่านจะทำการลดการเสี่ยงภัยในการทำธุรกิจระหว่างประเทศอย่างไร